

Pamokos „Mįslių ir minklių paieškos Vilniaus mieste“ medžiaga. 5 kl.

Mįslė – daiktą ar reiškinį netiesiogiai apibūdinantis kūrinys, kurio prasmę reikia įspėti, pvz:
Septynmylis tinginys virš upės guli. (Tiltas)

(Ernestos Sakalaitės nuotrauka)

Mįslę sudaro užminimas ir įminimas.

Mįslėse būna:

1. Antonimų**, pvz: *Dieną naktį bėga. (Upė)*
2. Įasmeninimų*, pvz: *Bėga akmenis glostydamas, pakraščius žiūrinėdamas. (Upė).*
3. Palyginimų***, pvz: *Bėga lyg žirgas nepailstantis. (Upė)*

(Rimos Narbutaitytės nuotrauka)

Mįslės gali būti rimuojamos, pvz.:

*Kai buvau bernelis,
Žaliai dėvėjau,
O kai vedžiau,
Margai apsivilkau. (Medis)*

(Rimos Narbutaitytės nuotrauka)

Kuriant sugalvojama naujų žodžių, pvz.: *Šlankš šlamankš nukrito. (Lapas)*

Apie tą patį daiktą gali būti sukurta įvairiausių mįslių, nes kiekvienas daikto panašumą ar jo ypatybes galime įsivaizduoti skirtingai: vienam svarbesnis debesų baltumas, pvz.: *Mėlynoj paklodėj daug baltų lopų. (Debesys danguje)*, kitas atkreipia dėmesį į atstumą, pvz.: *Aukštai aukštai su saule žaidžia. (Debesys)*.

(Ernestos Sakalaitės nuotrauka)

Taigi kuriant mįsles reikėtų pagalvoti, kokios savybės būdingos menamam daiktui ar reiškiniui, galbūt svarbi paskirtis, o gal svarbus laikas ir vieta. Galbūt, norėdami suklaidinti, įžvelgsime ką nors netikėto.

Minklė – mįslė, išreikšta klausimu. Atsakymas paprastai yra netikėtas, pvz.:

Kas 700 metų nerūdija? (Geležinis vilkas)

(Ernestos Sakalaitės nuotraukos)

Kas stiebiasi ligi dangaus? (Televizijos bokštas)

(Ernestos Sakalaitės nuotraukos)

* Įsmejinimai (personifikacijos) – vaizdingi perkeltinės reikšmės pasakymai, kai gyvūnams, daiktams ar gamtos reiškiniams suteikiama žmogui būdingų savybių, pvz.: *Saulė surinko rasą.*

** Palyginimas – dviejų dalykų vaizdingi sugretinimai, pvz.: *Margas kaip pasaulis.*

*** Antonimas – priešingos reikšmės žodžiai, pvz.: šlapias – sausas, diena – naktis.

PRIEDAS

Refleksija.

Ką naujo sužinojai šią pamoką?	
Kas pamokos metu nustebino?	
Kas buvo sunkiausia atliekant užduotis? Kodėl?	